

Vendim nr. 297, datë 18.09.2026

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Kryesuese
Ilir Toska, Anëtar
Genti Ibrahimi, Anëtar

në datën 18.09.2026 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 10 (B) 2026 të Regjistrit
Themeltar, që i përket:

KËRKUES: **BESMIR KARAJ**, i përfaqësuar nga avokati Fran Dashi, me prokurë të posaçme.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimeve nr. 3034, datë 17.12.2024 të Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë; nr. 1449 (30-2025-4984), datë 10.06.2025 të Gjykatës së Apelit të Juridiksionit të Përgjithshëm; nr. 00-2026-357, datë 24.03.2026 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, pika 1, 131, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatoren e çështjes Marsida Xhaferllari, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Në datën 21.06.2017 Prokuroria pranë Gjykatës së Shkallës së Parë të Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë (*Prokuroria Tiranë*) ka regjistruar një procedim penal në lidhje me ngjarjen e datës 16.05.2017, kur në një zonë të izoluar malore është gjetur rastësisht kufoma e një personi të paidentifikuar, e dekompozuar dhe e djegur, e lidhur në një pemë me zinxhirë. Për shkak të mosidentifikimit të autorit, me vendimin e datës 19.02.2018, hetimet janë pezulluar, bazuar në nenin 326 të Kodit të Procedurës Penale (*KPP*). Pas rreth tre vjetësh, me vendimin e datës 09.02.2021, prokuroria ka vendosur rifillimin e hetimeve, duke ushtruar ndjekjen penale edhe ndaj kërkuesit.

2. Në përfundim të hetimeve paraprake, prokuroria ka akuzuar kërkuesin dhe dy persona të tjerë (të ëmën e tij dhe një shok të tij) për veprën penale “Vrasja me dashje”, të kryer në bashkëpunim, të parashikuar nga nenet 76 e 25 të Kodit Penal (*KP*), ndërsa në vijim ka paraqitur në gjykatë kërkesën për dërgimin e çështjes në gjykim. Kërkesa është pranuar nga gjyqtari i seancës paraprake me vendimin e datës 10.10.2023.

3. Në përfundim të gjykimit, prokurori ka kërkuar, ndër të tjera, deklarimin fajtor të kërkuesit sipas akuzës dhe dënimin e tij me 20 vjet burgim, ndërsa kërkuesi ka kërkuar pafajësi. Gjykata e Shkallës së Parë e Juridiksionit të Përgjithshëm Tiranë, me vendimin nr. 3034, datë 17.12.2024, ka vendosur, ndër të tjera, deklarimin fajtor të kërkuesit për veprën penale “Vrasja në rrethana të tjera cilësuese”, të kryer në bashkëpunim, të parashikuar nga nenet 79, shkronja “e” dhe 25 të KP-së dhe dënimin e tij me 25 vjet burgim. Sipas gjykatës, nga akti i ekspertimit mjekoligjor të kufomës, sipas të cilit shkak i vdekjes kishte qenë shoku kombustional, i shkaktuar nga zjarri, rezultonte se viktimës i ishin shkaktuar mundime të veçanta. Lidhja e viktimës me zinxhirë, ndërkohë që ndodhej në gjendje të dehur dhe nuk dukej se ishte në gjendje të reagonte, dhe më pas djegia me zjarr, sipas gjykatës, kishin shkaktuar një vdekje të ngadaltë dhe dhimbje të tilla që arrinin nivelin e torturës, duke e cilësuar faktin penal sipas nenit 79, shkronja “e”, të KP-së.

4. Mbi apelin edhe të kërkuesit, Gjykata e Apelit e Juridiksionit të Përgjithshëm, me vendimin nr. 1449 (30-2025-4984), datë 10.06.2025, ka vendosur prishjen e vendimit të gjykatës së shkallës së parë dhe kthimin e çështjes për rigjykim në të njëjtën gjykatë, pasi ka konstatuar shkelje të nenit 375, pika 2, të KPP-së, me pasojë pavlefshmërinë absolute të vendimit në kuptim të nenit 428, pika 1, shkronja “ç”, të po këtij kodi. Sipas gjykatës së apelit, gjykata e shkallës së parë, pas mbylljes së shqyrtimit gjyqësor, në vendimin përfundimtar, ka ndryshuar në përkeqësim cilësimin juridik të veprës penale, pa i njoftuar më parë të pandehurit dhe pa iu dhënë kohë për përgatitjen e mbrojtjes, duke iu cenuar atyre të drejtën e mbrojtjes dhe gjykimit të drejtë. Kundër këtij vendimi ka ushtruar rekurs edhe kërkuesi.

5. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2026-357, datë 24.03.2026, ka vendosur mospranimin edhe të rekursit të kërkuarit, me arsyetimin se nuk përmbante asnjë prej shkaqeve të parashikuara nga neni 432 i KPP-së.

6. Në datën 16.06.2026 kërkuari ka paraqitur ankim kushtetues individual në Gjykatën Kushtetuese (*Gjykata*), sipas objektit.

II

Pretendimet e kërkuarit

7. **Kërkuari**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se nga vendimet e kundërshtuara i janë cenuar:

7.1. *Parimi i prezumimit të pafajësisë*, i garantuar nga neni 30 i Kushtetutës, pasi gjykatat e kanë filluar shqyrtimin e çështjes me bindjen se ajo e ka kryer veprën penale për të cilën akuzohet. Barra e provës i takon organit të akuzës dhe, në kushtet kur bëhet fjalë për dënime ekstreme për akuza të rënda penale, deklarimi i fajësisë duhet të mbështetet në prova bindëse, të cilat, të vlerësuara në tërësi dhe në unitet me njëra-tjetrën, nuk duhet të lënë hapësirë për kontestime. Gjykatat kanë shkelur edhe dispozitat procedurale për marrjen dhe vlerësimin e provave, duke përdorur prova të marra nga organe jokompetente.

7.2. *E drejta për proces të rregullt ligjor*, e garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, në aspektet e mëposhtme:

7.2.1. *E drejta për t'u gjykuar nga një gjykatë e paanshme*, pasi në vendimin e Gjykatës së Lartë mungon paraqitja e shkaqeve të rekursit, në bazë të të cilave kërkuari ka kërkuar ndryshimin e vendimeve të dy gjykatave të faktit, përfshirë alternativën për dërgimin e çështjes tek gjyqtari i seancës paraprake, gjë që përbën një të metë të pakapërcyeshme. Gjykata e Lartë, në mënyrë absurde, ka refuzuar kalimin e rekursit për shqyrtim në seancë gjyqësore, megjithëse në të ishin parashtruar shkaqe nga ato të parashikuara nga ligji.

7.2.2. *E drejta e aksesit në gjykatë*, pasi vendimi i Gjykatës së Lartë nuk pasqyron dhe nuk u ka dhënë përgjigje shkaqeve thelbësore të parashtruara në rekurs për kundërshtimin e vendimmarrjeve të gjykatave të faktit. Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit, ndonëse në të ishin parashtruar shkaqe konkrete për interpretimin dhe zbatimin e gabuar të ligjit penal, si dhe për shkelje procedurale nga gjykatat e faktit.

- 7.2.3. *E drejta e mbrojtjes*, pasi gjatë seancës paraprake mbrojtësi ka kërkuar fillimisht kthimin e çështjes për plotësimin e hetimeve, duke rezervuar të drejtën për paraqitjen e kërkesave të tjera. Gjyqtari i seancës paraprake nuk është shprehur për këtë kërkesë, por e ka dërguar çështjen për gjykim, pa i dhënë mundësi mbrojtësit të parashtronte kërkesën për gjykim të shkurtuar. Gjykata e apelit duhet ta kthente çështjen tek gjyqtari i seancës paraprake për ndreqjen e këtij gabimi procedural dhe për zbatimin e drejtë të nenit 332/c të KPP-së.
- 7.2.4. *Standardi i arsytimit të vendimit gjyqësor*, pasi Gjykata e Lartë nuk ka marrë në shqyrtim dhe nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve të ngritura në rekurs për shkeljet e kryera gjatë procesit gjyqësor, duke mos i riparuar këto shkelje. Kërkuesja ka kundërshtuar jo vetëm vendimin e gjykatës së apelit, por edhe shkeljet që lidhen me vendimmarrjen e gjykatës së shkallës së parë.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për kriteret e pranueshmërisë të kërkesës

8. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë edhe kriteret kumulative të nenit 71/a të Ligjit Organik të Gjykatës, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale dhe mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

9. Kriteret paraprake të pranueshmërisë së kërkesës janë të natyrës kumulative, ndaj mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkuesi të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjyimit kushtetues. Gjatë shqyrtimit paraprak të çështjes, Kolegji mund të verifikojë një ose më shumë prej këtyre kriterëve, pa qenë i detyruar të ndjekë një radhë të paracaktuar të analizës. Mospërmbushja e njërit prej tyre, që sjell si pasojë moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare, e bën të panevojshëm verifikimin e kriterëve të tjera. Mbi këtë bazë, Kolegji do të ndalet në verifikimin e plotësimit të kriterit të *shterimit të mjeteve juridike efektive*, duke mbajtur parasysh se në ankimin kushtetues individual kërkuesi kundërshton, nga njëra anë, vendimmarrjet dhe

shkeljet e pretenduara gjatë procesit në gjykatat e faktit dhe, nga ana tjetër, mënyrën e shqyrtimit të rekursit të tij nga Gjykata e Lartë.

10. Gjykata ka pohuar se, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, mbrojtja kushtetuese ka funksion subsidiar, ndaj, si rregull, ajo mund të kërkohe vetëm për një vendim përfundimtar, të çfarëdolloj forme, që përmbyll procesin gjyqësor, pasi individit ka shteruar mjetet dhe rrugët e tjera ligjore. Cenimi i të drejtave themelore mund të pretendohet në këtë Gjykatë vetëm pasi të shterohen të gjitha mundësitë e ofruara nga sistemi i apelineve (*shih vendimet nr. 29, datë 16.04.2024; nr. 18, datë 19.03.2024; nr. 38, datë 02.12.2021 të Gjykatës Kushtetuese*). Megjithatë, në jurisprudencën e saj Gjykata, në mënyrë përjashtimore, ka pranuar se objekt i kontrollit kushtetues mund të jenë edhe vendime të ndërmjetme, të cilat, megjithëse nuk vendosin për themelin e çështjes, konsiderohen përfundimtare për qëllime të kontrollit kushtetues, kur plotësojnë njëkohësisht këto kritere: (i) vendimi të ketë vendosur mbi të drejtën e individit të pretenduar të cenuar, pra shkelja e pretenduar është pasojë e drejtpërdrejtë e vendimit të kundërshtuar dhe kërkuar të provojë se është viktimë e shkeljes të së drejtës kushtetuese; (ii) vendimi të jetë bërë objekt ankimi dhe të jetë shqyrtuar edhe nga gjykatat më të larta, të cilat të jenë shprehur, qoftë edhe tërthorazi, për të drejtën që pretendohet si e cenuar; (iii) vendimi duhet të ketë një masë autonomie nga procesi i themelit, në kuptimin që, pavarësisht vijimit të procesit, vendimi përfundimtar që do të jepet në themel nuk është i aftë të ndryshojë vendimin e ndërmjetëm dhe as të riparojë në masën e duhur efektet e tij (*shih vendimet nr. 81, datë 21.11.2024; nr. 22, datë 04.04.2024; nr. 18, datë 19.03.2024 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Kolegji vëren se Prokuroria e Tiranës e ka akuzuar kërkuar për kryerjen e veprës penale “Vrasja me dashje”, të kryer në bashkëpunim dhe në gjykim ka kërkuar dënimin e tij me 20 vjet burgim. Pas mbylljes së shqyrtimit gjyqësor, në vendimin përfundimtar, gjykata e shkallës së parë ka ndryshuar cilësimin juridik të faktit penal në “Vrasja në rrethana të tjera cilësuese”, të kryer në bashkëpunim, duke e dënuar kërkuar me 25 vjet burgim. Gjykata e apelit ka vlerësuar se ndryshimi i cilësimit juridik, në kushtet kur rëndonte pozitën e kërkuar, ishte bërë pa respektuar procedurën e parashikuar nga neni 375, pika 2, i KPP-së, pa i dhënë atij mundësinë për t’u mbrojtur ndaj cilësimit juridik më të rëndë se ai i bërë nga prokurori. Për këtë arsye, gjykata e apelit e ka prishur vendimin dhe e ka kthyer çështjen për rigjykim në gjykatën e shkallës së parë. Ndonëse kërkuar ka paraqitur rekurs, duke parashtruar, ndër të tjera, edhe pretendime që lidhen me themelin e çështjes dhe provueshmërinë e fajësisë, Gjykata e Lartë ka vendosur mospranimin e tij, duke lënë të pacenuar vendimin e gjykatës së apelit. Ajo ka arsyetuar, ndër të tjera, se shkaqet e rekursit që lidhen me themelin e çështjes nuk mund të shqyrtohen në këtë fazë, për sa kohë që,

si rezultat i kthimit të çështjes për rigjykim, ende nuk ka një vendimmarrje përfundimtare për përgjegjësinë penale të kërkuarit.

12. Për sa u përket pretendimeve të kërkuarit që lidhen me vendimmarrjet e gjykatave të faktit dhe shkeljet e pretenduara gjatë procesit të zhvilluar përpara tyre, Kolegji vëren se procesi penal ndaj tij nuk ka përfunduar ende, pasi çështja do të rigjykohet në gjykatën e shkallës së parë. Për rrjedhojë, pretendimet e kërkuarit që lidhen me provueshmërinë e fajësisë, mënyrën e marrjes dhe vlerësimit të provave dhe, në këtë kontekst, me respektimin e prezumimit të pafajësisë, nuk kanë marrë ende një përgjigje përfundimtare nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm. Në këtë drejtim, kërkuari ka mundësi t'i parashtrojë këto pretendime gjatë rigjykimit të çështjes, të kundërshtojë provat e organit të akuzës, të paraqesë kërkesat e tij procedurale dhe, sipas rastit, të ushtrojë mjetet e ankimit të parashikuara nga ligji procedural penal. Po kështu, për sa u përket pretendimeve që lidhen me zhvillimin e seancës paraprake dhe pamundësinë e pretenduar për të paraqitur kërkesë për gjykim të shkurtuar, Kolegji vëren se, për sa kohë procesi penal është ende në vijim, kërkuari ka mundësi të vijojë të parashtrojë përpara gjykatave të juridiksionit të zakonshëm pretendimin për cenimin e së drejtës së mbrojtjes dhe ta kundërshtojë shkeljen e pretenduar përmes mjeteve procedurale të ankimit të parashikuara nga ligji.

13. Nga ana tjetër, Kolegji vëren se kërkuari ka kundërshtuar vendimmarrjen e Gjykatës së Lartë, duke pretenduar se i është cenuar e drejta për t'u gjykuar nga një gjykatë e paanshme. Megjithatë, nga analiza e përmbajtjes së argumenteve të parashtruara, konstatohet se ato kanë të bëjnë me mospasqyrimin dhe mosshqyrtimin e shkaqeve të rekursit, pra lidhen në thelb me të drejtën e aksesit në gjykatë dhe standardin e arsytimit të vendimit gjyqësor, ndaj do të analizohen në këtë këndvështrim. Kërkuari kundërshton faktin se Gjykata e Lartë nuk ka shqyrtuar shkaqet e rekursit që lidhen me themelin e çështjes dhe me shkeljet e pretenduara gjatë fazave të mëparshme të procesit. Nga ana e saj, Gjykata e Lartë e ka lidhur mosshqyrtimin e tyre me faktin se procesi penal nuk ka përfunduar dhe se çështja do të rigjykohet.

14. Në këto rrethana, Kolegji vë në dukje se duhet dalluar natyra përfundimtare e vendimit në kuptimin procedural nga ajo në kuptimin kushtetues. Ndonëse vendimi i kundërshtuar i Gjykatës së Lartë është formalisht përfundimtar për procedurën e zhvilluar përpara saj dhe rekursin e shqyrtuar, ai nuk është përfundimtar në kuptimin kushtetues, pasi nuk i ka dhënë fund procesit penal për akuzën e ngritur ndaj kërkuarit, shqyrtimi i së cilës do të vijojë përpara gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Gjatë rigjykimit kërkuari ka mundësi të parashtrojë pretendimet e tij dhe, sipas rastit, të përdorë mjetet e ankimit ndaj vendimit që do të jepet. Pra, ai ka ende në dispozicion mjete procedurale për të kërkuar shqyrtimin e shkeljeve të pretenduara dhe riparimin

e pasojave të tyre. Për rrjedhojë, vendimi i kundërshtuar i Gjykatës së Lartë nuk ka atë shkallë autonomie nga procesi i themelit që, sipas jurisprudencës kushtetuese, do të lejonte konsiderimin e tij, përjashtimisht, si vendim përfundimtar për qëllime të kontrollit kushtetues. Për këtë arsye, pretendimet e kërkuarit ndaj këtij vendimi nuk mund të shpëputen nga procesi penal ende në vijim dhe të shqyrtohen në mënyrë të pavarur në këtë fazë.

15. Për sa më lart, Kolegji vlerëson se kërkuari nuk i ka shteruar ende mjetet juridike efektive në dispozicion përpara se t'i drejtohet Gjykatës me ankim kushtetues individual. Në kushtet kur ky kriter paraprak nuk plotësohet, për shkak të karakterit kumulativ të kriterëve të pranueshmërisë, analiza e përmbushjes së kriterëve të tjera bëhet e panevojshme.

16. Në përfundim, Kolegji çmon se ankimi kushtetues individual i kërkuarit nuk plotëson kriteret ligjore për kalimin e tij për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pikat 1 dhe 2, shkronja “d”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.